

2013WMC21

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 25 maart 2013 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Mw.drs. U.P. Blom (voorzitter), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mw. E.J. Broere (PVV), mw. Y. Claus (SP), mw. H.J. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), mw. E. Nap (CDA), W.J. Ubaghs (PVV), mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50Plus) en dr. I. Thonon (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig: mw. M.L. Engelsman (commissiegriffier) en mw. G. van Weerd (verslag);

Met kennisgeving afwezig: drs. K.E. Driehuijs (PvdA), J. Fastl (GroenLinks) en drs. R.E. de Vries (gedeputeerde).

---

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Blom, opent de vergadering van de commissie WMC met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen. Medegedeeld wordt dat mevrouw K. Jedema van D66 deze commissie wegens drukke werkzaamheden inmiddels heeft verlaten.

2. Vaststelling agenda

Agendapunt 8, voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 2^e halfjaar 2012, wordt niet vandaag besproken maar in de vergadering van 27 mei, in combinatie met andere onderwerpen die bij het thema Wonen horen.

3. Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts hoopt dat het werkbezoek van deze commissie aan Fort Vechten de moeite waard is geweest. De commissie werd daar o.a. geïnformeerd over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, de Grebbelinie en de Limes.

Zij deelt mede dat op 11 april a.s. de festiviteiten rond de viering van de Vrede van Utrecht van start gaan. Zij attendeert de commissie met name op 12 april, wanneer op het dak van de A12 de festiviteiten daadwerkelijk beginnen. Er is erg veel in de stad te doen. Zo zijn de tentoonstellingen van het Utrechts Archief en het Universiteitsmuseum zeer de moeite waard. In het kader van de Vrede van Utrecht heeft Danielle Hermans een boek geschreven. Zij biedt de commissieleden een gesigneerd boek aan.

De voorzitter constateert dat alle commissieleden enthousiast op dit aanbod reageren.

4. Verslag statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 25 februari 2013

Met in achtneming van de correcte spelling van het woord “Copy Paste” op pag. 6, wordt het verslag van deze vergadering vastgesteld.

5. Rondvraag

Mevrouw Broere kreeg een bericht onder ogen over gemeenten die nu al aan het roer van de **jeugdzorg** staan. Zij leest dit bericht voor: “De Flevolandse gemeenten gaan in voorbereiding op de overdracht van de jeugdzorg vanaf 2015, alvast het uitvoeringsplan voor 2014 uitwerken. Hiermee loopt Flevoland landelijk gezien voorop als het gaat om de voorbereiding voor de transitie van de

Jeugdzorg. Dat komt door de goede samenwerking van de gemeenten onderling en met de provincie. Het duurt nog maar 650 dagen voordat de jeugdzorg van de provincie overgaat naar de gemeenten. De Flevolandse overheden bereiden zich daar zo goed mogelijk op voor. Dit natuurlijk in het belang van de cliënten van de jeugdzorg, de Flevolandse kinderen. De provincie laat ook in 2013 al een klein deel van het aanbod jeugdzorg onder inhoudelijk opdrachtgeverschap van gemeenten uitvoeren. Niet de provincie maar de gemeenten bepalen dus welk type zorg wordt geleverd. De Flevolandse gemeenten maken hiervoor afspraken met de aanbieders van jeugdzorg. Zo krijgen gemeenten de kans de jeugdzorg alvast op de door hun gewenste wijze in te richten. Dichter bij het gezin, gecoördineerd met andere hulp die aan het gezin wordt gegeven, en in goede afstemming met de jeugdgezondheidszorg en het onderwijs.”

Mede naar aanleiding van de bezoeken van Jeugdzorg en Cliëntenbelang, lijkt het mevrouw Broere leerzaam om als commissie naar Flevoland te gaan om kennis te nemen van de aanpak van de jeugdzorg aldaar. Wat betreft de provincie Utrecht, bestaat de indruk dat Amersfoort en de stad Utrecht voortvarend bezig zijn, terwijl er van andere gemeenten weinig bekend is. Ook zijn er twijfels over de haalbaarheid van 1 januari 2015, de transitiedatum van de jeugdzorg. Zij vraagt dienaangaande om een reactie van gedeputeerde Pennarts.

Gedeputeerde Pennarts vindt het wel een goede suggestie om bij andere provincies te kijken hoe daar de transitie van de jeugdzorg wordt voorbereid. De jeugdzorggedeputeerde van Flevoland, Marc Witteman, is in IPO verband de voorzitter van de commissie jeugdzorg. Wellicht is het een idee om hem een keer voor een commissievergadering uit te nodigen.

Flevoland is goed bezig maar hanteert een wat ander model dan Utrecht. Het verschil tussen Flevoland en Utrecht is dat Flevoland 6 gemeenten heeft en Utrecht 26 gemeenten. Flevoland kent 2 jeugdzorgaanbieders en Utrecht 8 tot 11. Flevoland heeft de ambulante zorg bij gemeenten neergelegd terwijl gemeenten in Utrecht de kans krijgen lichte en zware jeugdzorg in te kopen en daar zelf zeggenschap over hebben, met een toets van Bureau Jeugdzorg. Het Utrechtse model is met de staatssecretaris afgestemd. Dat weet zij niet van het Flevolandse model hoewel het experiment daar zeer de moeite waard is.

Wat betreft de vraag of de datum van 1 januari 2015 wel wordt gehaald, memoreert gedeputeerde Pennarts dat de meerderheid van de Tweede Kamer en de staatssecretaris vooralsnog aan deze datum vasthouden. Er gaan daar wel enkele stappen aan vooraf. De transitiecommissie Jeugdzorg brengt binnenkort een rapport uit. De congruente samenwerking van gemeenten moet op 31 mei bekend zijn terwijl ook het Wetsontwerp nog moet komen. Gedeputeerde Pennarts gaat ervan uit dat 1 januari 2015 als transitiedatum jeugdzorg gehandhaafd blijft.

Het is juist dat de stad Utrecht en Amersfoort voorop lopen in de jeugdzorgtransitie en dat deze grote steden op afstand door de kleinere gemeenten worden gevolgd. Toch is het erg positief dat de 26 gemeenten in de provincie Utrecht tijdens de jeugdzorgconferentie op 4 april gezamenlijk de transitieagenda zullen vaststellen. De transitieagenda bevat mijlpalen die voor alle gemeenten gelden. Er zijn gemeenten die de mijlpalen al hebben gehaald maar ook de langzaamste gemeente wordt in staat gesteld om de eindstreep te halen. Alle gemeenten committeren zich aan het halen van de datum van 1 januari 2015. De kwartiermaker, die gezamenlijk is ingehuurd, is vaak bij gemeenten. Het is overigens onvermijdelijk dat er accentverschillen en snelheidsverschillen zijn tussen de 26 gemeenten. Zij zal er haar uiterste best voor doen dat de datum van 1 januari 2015 door alle gemeenten in de provincie Utrecht wordt gehaald.

Mevrouw Alsem memoreert dat de staatssecretaris tijdens een debat vorige week heeft aangegeven dat zij tegemoet wil komen aan de zorg of gemeenten de **transitiedatum** wel kunnen halen en of de **continuïteit van zorg** niet in gevaar komt. Om die reden heeft de staatssecretaris vastgesteld dat het jeugdzorgbudget voor 2015 voor 40% vastgelegd gaat worden. Spreekster heeft daar wel begrip voor. Toch levert dit een dilemma op, nl. waar blijft

de transformatie van de jeugdzorg? Zij begrijpt dat het wel om een tijdelijke maatregel gaat. In die zin blijft er voldoende zicht op transformatie. Zij vraagt hoe dit er voor het Utrechtse uit gaat zien, nu 40% van het budget vast ligt. De transformatie moet wel de goede kant op blijven gaan. Om dat te bewaken vraagt zij of het mogelijk is om intensiever te gaan werken met outcomecriteria, zodat ook het bestaande aanbod gericht blijft op de transformatie.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat de transitiecommissie onlangs heeft gesteld dat het rijk te laat is met de kaderstelling, dat gemeenten nog niet precies weten hoe te handelen en dat de continuïteit van zorg een aandachtspunt moet zijn. Daar is ieder het wel over eens maar de discussie gaat vooral over de vraag hoe dat moet worden bewerkstelligd. Met gemeenten is afgesproken dat een deel van het zorgbudget vastligt, waarschijnlijk voor de duur van 1 jaar. Zij vindt het een goede zaak dat de continuïteit van zorg een concreet bespreekpunt is geworden. De vraag is inderdaad wat dit in 2015 voor Utrecht betekent. Hoe meer gemeenten nu al in staat zijn de zorg goed te organiseren, hoe beter de proeftuinen en experimenten lopen, hoe minder kinderen er in stromen. Dat betekent vervolgens dat de provincie voor minder kinderen de continuïteit van zorg hoeft te regelen. De impact voor gemeenten is derhalve nog niet concreet te maken. De jeugdzorgmonitor zal worden gebruikt om na te gaan wat die voor gemeenten gaat betekenen: hoeveel kinderen zijn er per gemeente in zorg en wat zijn de financiële aspecten? De doelstelling is nu ervoor te zorgen dat de instroom in de jeugdzorg vermindert. De praktijk wijst uit dat dit niet gebeurt. De instroom in de jeugdzorg is nog steeds stijgende. Mevrouw Alsem stelde een vraag over outcomecriteria. Feitelijk is het financieringsmodel van de provincie Utrecht daar al op gebaseerd. Met de instellingen wordt op basis van trajecten afgerekend. Het sturingsmodel van de provincie is sterk op outcome gericht. Zij zal vragen of dit verder kan worden aangescherpt, nog meer ten dienste van de transformatie. Zodra zij meer informatie heeft over het waarborgen van de continuïteit en de financiële impact van gemeenten, zal zij daar in de commissie op terugkomen.

Mevrouw Maasdam vraagt of er een datum is bepaald voor het point of no return. Op zo'n datum wordt vastgesteld of men al dan niet door wil gaan met de transitie van de jeugdzorg. Zij kan zich voorstellen dat zo'n moment volgend voorjaar wordt vastgesteld, zodat, als het nodig is, alsnog jeugdzorg voor 2015 kan worden ingekocht. Voorts vraagt zij of de provincie aan zet is om in 2015 de 40% nog in te vullen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt op de laatste vraag dat gemeenten voor een deel van hun budget geen vrije besteding hebben; zij moeten hun geld besteden bij instellingen, die verantwoordelijk zijn voor zorg voor kinderen uit hun gemeente en waarvan gezegd wordt dat er het eerste jaar continuïteit voor kinderen moet zijn. Dat betekent dat er een jaar rust wordt ingebouwd in de continuïteit van zorg voor de cliënten. Dat heeft natuurlijk ook impact op de instellingen en op hun bedrijfsvoering. Het point of no return is niet aan provincies om te beslissen. Daar is de staatssecretaris voor verantwoordelijk. In de eerste week van april vinden Bestuurlijke Overleggen plaats waarin met IPO en VNG en het rijk wordt overlegd. Er komt een meicirculaire waarin het rijk duidelijkheid moet geven over de vraag hoe de verdeling in geld naar gemeenten er uit gaat zien. Dat zijn essentiële momenten waarop duidelijk wordt of de planning gehaald wordt. Zij verwacht zelf niet dat het tot uitstel komt. De gemeenten zijn sterk gefocust op het door laten gaan van de transitie.

De heer Marchal deelt mede dat de SGP heeft kennisgenomen van het bericht dat de gemeente Rhenen voorlopig geen geld krijgt van de provincie Utrecht voor **de restauratie van de Cuneratoren**. Deze restauratie is noodzakelijk, zeker gezien het feit dat al een 'kloostermop' uit het gebouw is gevallen. Volgens een woordvoerder van de provincie is er echter pas op zijn vroegst volgend jaar geld beschikbaar. Naar aanleiding daarvan stelt spreker de volgende vragen:

1. Klopt de berichtgeving zoals die in de media naar voren kwam?
2. Wat is de reden dat er voor spoedgevallen als deze blijkbaar geen mogelijkheden zijn, als was het maar in fases?
3. Wanneer de provincie dit jaar blijkbaar geen geld heeft, is het dan zeker dat de bijdrage van de provincie aan de restauratie van de Cuneratoren volgend jaar wel beschikbaar is?
4. Is de gedeputeerde van plan om in het vervolg dusdanig evenwicht in de subsidieverlening aan te brengen zodat voor 'kerken in nood' voldoende middelen zijn? Waarom wel/niet?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de berichtgeving in de media juist is. Er is geen provinciaal budget voor de Cunerakerk. Het budget dat daarvoor in aanmerking komt, is het budget voor de Erfgoedparels. In 2013 wordt dat voor andere doelen uitgegeven, o.a. voor een gebouw in Wijk bij Duurstede, een object in Haarzuilens en het Baarnse Bos. Volgend jaar komen andere objecten voor een subsidie in aanmerking. Dan is ook de erfgoedmonitor operationeel, zodat er een afgewogen besluit kan worden genomen over de besteding van de gelden. In Erfgoedparels is een focus op buitenplaatsen, omdat deze ook in het provinciebeleid een focus zijn. In de vorige bestuursperiode hebben kerken een extra budget ontvangen maar daar is door de vorige Staten een eind aan gemaakt. Er is geen ruimte in Erfgoedparels, met een budget van ca. € 1,5 miljoen per jaar, om iets voor kerken te doen. Dat zou een aparte opdracht van de Staten met een apart budget vergen.

De heer Marchal begrijpt uit de berichtgeving dat de problematiek van de Cuneratoren redelijk urgent is. Hij vraagt of er geen enkele mogelijkheid is om eerder iets te doen, gezien de urgentie van het onderhoud. Kan er door de provincie geld naar voren worden gehaald of wordt eerst verdere verslechtering afgewacht?

De heer Kocken memoreert dat de burgemeester in de media heeft aangegeven dat er sinds 2009 gekeken is naar financiële mogelijkheden voor het onderhoud van de Cunerakerk. Onderhoudsachterstand doet zich niet van de een op de andere dag voor. Dat speelde al langer. Hij vraagt of de provincie in een eerdere periode een aanvraag heeft ontvangen voor restauratie/onderhoud van de Cuneratoren, zo ja, hoe is toen de afweging geweest?

Gedeputeerde Pennarts zegt toe dat zij zal terugkomen op de laatste vraag van de VVD. De heer Marchal vroeg of er gelden voor de Cuneratoren naar voren kunnen worden gehaald binnen het budget Erfgoedparels. Echter, als zij daaraan begint, dan kan zij veel meer van dergelijke verzoeken verwachten. Zij is blij dat de provincie met de Erfgoedparels naar meer objectivering van de aanvragen gaat met behulp van de Erfgoedmonitor. Het budget biedt geen ruimte om extra geld voor de Cunerakerk uit te trekken. De Cuneratoren kan wel in de volgende afweging meedingen. Overigens is spreekster ervan overtuigd dat er voor deze kerk andere budgetten en ook rijkssubsidiemogelijkheden beschikbaar zijn. Zij hoopt dat er dienaangaande voor de kerk meer succes te behalen valt. Wanneer er behoefte is aan advies over subsidiering binnen de mogelijkheden die er in Nederland zijn, dan is de provincie bereid de helpende hand te bieden maar zij gaat ervan uit dat de gemeente Rhenen zelf ook wel weet welke wegen er bewandeld moeten worden. Nogmaals geeft zij aan dat de provincie geen extra middelen heeft voor de Cuneratoren. Mogelijkheden doen zich weer voor bij de volgende verstrekking van subsidies in het kader van het Parelfonds.

6. Termijnagenda

De voorzitter komt terug op de werkbezoeken van de commissie WMC. Vanochtend waren er bij het werkbezoek aan Fort Vechten slechts 6 statenleden aanwezig en dat is een gering aantal. Indien er geen behoefte is aan werkbezoeken, dan worden ze niet meer gepland. Wanneer het een probleem is dat een werkbezoek overdag wordt gepland, en de commissievergadering 's avonds plaatsvindt, dan kan dat bij het presidium of eventueel bij de commissie MME worden aangekaart. Graag hoort zij input van de commissie wat betreft de wensen ten aanzien van het toekomstig organiseren van werkbezoeken.

Mevrouw Nap memoreert dat er 1 x per 4 weken geen provinciale vergadering plaatsvindt op een maandag. Juist op die maandag moeten de werkbezoeken worden gepland.

De voorzitter neemt deze suggestie mee.

Mevrouw Hoek kon helaas niet meegaan, omdat haar conditie dat nog niet toeliet. Overigens heeft zij al eerder een werkbezoek aan Fort Vechten gebracht.

De voorzitter geeft aan dat het werkbezoek van de commissie WMC een wat andere insteek had dan het eerdere werkbezoek aan Fort Vechten.

Mevrouw Claus laat weten dat zij eveneens verhinderd was, omdat zij nog onvoldoende mobiel is.

De voorzitter constateert dat er voortaan een goed bereikbare en toegankelijke locatie voor werkbezoeken moeten worden uitgezocht. Zij begrijpt dat de commissie wel behoefte heeft aan werkbezoeken.

De heer Schaddellee benadrukt dat de voltallige ChristenUnie fractie tijdens dit werkbezoek aanwezig was.

Mevrouw Boelhauer vraagt naar de presentatie 'cultuureducatie' die voor hedenavond gepland stond. Mevrouw Engelsman antwoordt dat dit punt onder voorbehoud voor deze commissievergadering was geagendeerd. Dat is helaas niet gelukt. Het onderwerp 'cultuureducatie' zal in de volgende commissievergadering aan de orde komen.

De voorzitter vraagt aandacht voor de informatieve bijeenkomst over Wonen. Het is vooral belangrijk dat de woordvoerders Wonen bij die informatieve bijeenkomst aanwezig zijn, zodat de bespreking van de desbetreffende statenbrief in de commissievergadering efficiënt kan verlopen.

7. Presentatie Leerstoel Vrede van Utrecht

Mevrouw R. Braidotti memoreert dat PS in 2009 instemden met de instelling van de Leerstoel Vrede van Utrecht door de provincie Utrecht. Zij geeft een presentatie, gevolgd door een animatie, over de Vrede van Utrecht.

De voorzitter geeft gelegenheid om vragen te stellen.

De heer Schaddellee heeft waardering voor de presentatie van mevrouw Braidotti. Hij memoreert dat de Leerstoel aan het einde van dit jaar afloopt. Zijn vraag is of er ideeën zijn voor een vervolg van deze Leerstoel. Met de Leerstoel werden veel bezoekers bereikt. Stopt dat aan het einde van dit jaar?

De heer Kocken dankt ook voor de enthousiaste presentatie. De provincie en de Universiteit hebben samen invulling aan de Leerstoel gegeven, om zo iets op te bouwen naar de toekomst toe. Hij vraagt wat er nu behouden blijft; welke investering is er gezamenlijk gedaan?

Mevrouw Boelhouver dankt eveneens voor de presentatie. De inleider sprak over een lezing die online opvraagbaar is en 10.000 hits had. Zij vraagt of alle lezingen in het kader van de Leerstoel Vrede van Utrecht online te vinden zijn; wellicht is het een idee daar nog meer publiciteit aan te geven.

De heer Thonon vraagt of de provincie beperkingen stelde aan haar bijdrage of heeft de Universiteit een volledige academische vrijheid gehad? Hij vraagt welke activiteiten er in het Vrede van Utrecht programma worden ontplooid naast de activiteiten die op een flyer zijn afgedrukt. Voorts sluit hij zich aan bij de vraag van de ChristenUnie.

Mevrouw Braidotti antwoordt dat er vele ideeën voor de toekomst zijn. Er is een groot kapitaal aan contacten en aan netwerken opgebouwd. Echter, voor concretisering van de plannen is nog geen tijd geweest. Het project “Voortdurende Vrede” is een doorlopend project. Het ‘Pertetual Peace’ project is begonnen in een samenwerking met een instituut in New York over het concept Vrede. Dat is tot nog toe erg breed aangepakt. In 2013 zal er een tentoonstelling worden ingericht, samen met de stad Utrecht, over het omzetten van vrede in het alledaagse leven. Met de verschillende instellingen in de stad wordt gewerkt aan Peace Education. Op universitair niveau gebeurt er veel op het gebied van sociale duurzaamheid en wordt er nagedacht over de voorwaarden die nodig zijn voor vrede. De vraag is bv. of vrede kan worden onderwezen. Dat is een project van het Center for Conflictstudy van de Universiteit. Er zijn vele ideeën maar er is voor drie congressen ook erg veel werk te doen. Ook wordt geprobeerd voor het thema meer belangstelling van de universitaire wereld te krijgen. Vrede is geen opwindend thema terwijl conflicten en oorlog veel meer in de belangstelling staan. Vrede moet voor onderzoekers een aantrekkelijker thema worden.

Inderdaad zijn alle lezingen in het kader van de Vrede van Utrecht online terug te vinden. De bijdragen van alle sprekers zijn ook online in het videoarchief opvraagbaar. De Universiteit van Utrecht is een online video platform aan het ontwikkelen en daar zal de Vrede van Utrecht bij aanhaken om zo on line learning en kennis te bevorderen. Ter afronding zal er ook een bundel worden uitgebracht van alle oraties maar ook nieuwe essays van gasten over de Vrede van Utrecht, met een blik naar de toekomst. De Leerstoel is een samenwerking tussen universiteit, stad en provincie. De Leerstoel loopt af en met de stad en de provincie zal worden gesproken over de toekomst van het onderwijs over vrede en het onderzoek naar vrede in de regio. Zij hoopt op een mooi project. Nogmaals dankt zij de provincie voor de steun die is ondervonden.

De heer Marchal wijst erop dat rond 1700 de theoloog Voetius een belangrijke rol speelde in Utrecht, ook in de universitaire wereld. In de zestiende en zeventiende eeuw speelde het protestantisme in Nederland een grote rol. Waar vindt hij dat terug of kan dat nog in een essay worden meegenomen?

Mevrouw Braidotti antwoordt dat de drie congressen en het programma rond de Leerstoel van Utrecht, een deel zijn van de viering van de Vrede van Utrecht. Er wordt een groot congres en een tentoonstelling in het Centraal Museum door de universiteit georganiseerd en daar wordt de historische kant van de zaak belicht, w.o. het protestantisme. Zij verwijst terzake voor meer informatie naar de website van de Vrede van Utrecht. Het protestantisme was echter niet de corebusiness van de Leerstoel. Het programma van de viering van de Vrede van Utrecht is zeer omvangrijk. Voor de commissie WMC is er een selectie van de corebusiness gemaakt.

De voorzitter dankt mevrouw Braidotti voor haar presentatie.

8. Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 2^e halfjaar 2012

Dit onderwerp wordt in de volgende vergadering behandeld.

9. Statenbrieven en ingekomen stukken die ter informatie worden aangeboden

9.1 *Verlag buitenlandse dienstreis naar Xanten van het team Erfgoed en Recreatie*

9.2 *Verlenging Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven*

9.3 *Memo afsprakenkader experimenteermiddelen jeugdzorg provincie Utrecht*

10. Sluiting

Mevrouw Engelsman deelt mede dat de inschrijvingen voor de bijeenkomst over Jeugdzorg op 4 april vol zijn. 300 mensen hebben zich aangemeld w .o. ruim 50 raadsleden.

Afgesproken is dat er ook nog plaats wordt geboden aan leden van P.S.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.